

Міністерство освіти і науки України  
Горлівський інститут іноземних мов  
Державний вищий навчальний заклад  
«Донбаський державний педагогічний університет»

Факультет соціальної та мовної комунікації

**«ЗАТВЕРДЖЕНО»**

на засіданні Відбіркової комісії  
Горлівського інституту  
іноземних мов ДВНЗ «ДДПУ»  
Протокол № 5  
від «12» березня 2020 р.

**«РЕКОМЕНДОВАНО»**

Вченою радою  
Горлівського інституту іноземних мов  
ДВНЗ «ДДПУ»  
Протокол № 7  
від «26» лютого 2020 р.

Голова Відбіркової комісії



Є. М. Беліцька

М.П.

**ПРОГРАМА  
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ  
З ІСТОРІЇ**

для вступників на денну (заочну) форму здобуття освіти  
для здобуття ступеня бакалавра

за спеціальністю: 014.03 Середня освіта (Історія)

на базі здобутого ОКР «молодший спеціаліст»

## **ЗМІСТ ПРОГРАМИ**

Пояснювальна записка

1. Форма проведення вступного випробування
2. Структура та зразок завдань
3. Критерії оцінювання
4. Перелік питань
5. Список рекомендованої літератури

## ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма охоплює основні питання з курсу вітчизняної історії і розрахована на вступників, які отримали ОКР «Молодший спеціаліст».

### **Вступники повинні знати:**

- основні етапи становлення і розвитку українського народу;
- історичні особливості пошуку оптимальних моделей будівництва незалежної держави;
- внутрішню і зовнішню політику України;
- внесок України у світові війни та їх значення для українського народу;
- особливості розвитку української культури відповідно до вимог часу.

### **Вступники повинні вміти:**

- самостійно аналізувати етапи становлення української державності;
- давати об'єктивну та аргументовану оцінку подіям;
- розкривати як загальні закономірності історичного процесу, так і його особливості в Україні.

**Вступники** повинні усвідомити закономірності історичного процесу в Україні, відсутність готових відповідей на складні питання історії, багато з яких залишаються відкритими, мати уявлення про методологію сучасної історичної науки, вміло користуватись засобами порівняльного аналізу, виділяти спільні і оригінальні неповторні риси в історичному розвитку українського народу в контексті всесвітньої історії, застосовувати набуті знання для осмислення конкретних державотворчих процесів, а також у повсякденній діяльності, для орієнтації в суспільно-політичному житті, для оцінки явищ і подій сучасності.

Програма містить також критерії оцінювання знань вступників та списку літератури, яку треба опрацювати перед фаховим випробуванням.

## 1. ФОРМА ПРОВЕДЕННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Фахове вступне випробування передбачає виконання 50 тестових завдань множинного вибору з історії України.

Термін виконання – 1 година 20 хвилин.

Кількість тестових завдань – 50.

Загальна кількість балів – 200.

## 2. СТРУКТУРА ТА ЗРАЗОК ЗАВДАНЬ

Фахове вступне випробування з історії складається з 50 тестових завдань з вибором однієї правильної відповіді.

**ЗРАЗОК**

Державний вищий навчальний заклад  
«Донбаський державний педагогічний університет»  
Горлівський інститут іноземних мов

Освітній рівень      бакалавр  
Спеціальність      014.03 Середня освіта (Історія)  
Факультет          соціальної та мовної комунікації

**Комплексне фахове вступне випробування**

**Варіант 3**

**1. Позначте династію, що перебувала при владі в Київській Русі:**

а) Рюриковичі      б) Володимировичі      в) Ярославичі      г) Ольговичі

**2. Протягом 1722-1727 рр. судову, фінансову і адміністративну владу в Лівобережній Україні здійснював орган, який називався**

а) Малоросійська колегія      б) Генеральний секретаріат  
в) Гетьманський уряд      г) Тимчасовий уряд

**3. Назвіть керівника Української Центральної Ради (УЦР) 1917-1918 рр.:**

а) М.Грушевський      б) В.Винниченко      в) С.Петлюра      г) П.Скоропадський.

## 3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Вступникам пропонуються завдання одного рівня складності. За виконання завдань з історії вступник може отримати максимум 200 балів. Запропоновано 50 тестових завдань, кожне з яких оцінюється у 4 бали (букву обраної відповіді / лексичну одиницю потрібно зазначити в аркуші для відповідей до екзаменаційної роботи).

Вага одного завдання в балах – 4.

Кількість завдань – 50.

Максимальна сума балів – 200.

#### 4. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

1. Предмет, метод, принципи і функції історії України.
2. Періодизація, історіографія і джерела історії України.
3. Дослов'янські поселення на території України.
4. Походження, розселення та устрій східних слов'ян.
5. Утворення Київської Русі, її державний устрій.
6. Політичний, соціально-економічний розвиток і духовне життя Київської Русі.
7. Феодальна роздробленість: причини, характер і наслідки.
8. Історичне значення Київської Русі і сучасність.
9. Галицько-Волинська держава – спадкоємниця Київської Русі.
10. Монголо-татарська навала та її наслідки для Київської Русі.
11. Загарбання українських земель іноземними поневолювачами в XIV-XV століттях.
12. Політичне, соціально-економічне становище українських земель у складі Литви та Польщі у XIV-XVII ст.
13. Виникнення козацтва та його роль в суспільно-політичному житті українського народу.
14. Українська національна революція (1648-1676 рр.) та її основні періоди.
15. Причини, характер і рушійні сили національно-визвольної революції.
16. Основні етапи національно-визвольної боротьби під проводом Б. Хмельницького (1648-1657 рр.).
17. Переяславська Рада. Сутність Березневих статей 1654 року.
18. Утворення української козацької держави – Гетьманщини, її внутрішня і зовнішня політика (1648-1657 рр.).
19. Становище в Гетьманщині після смерті Б. Хмельницького. Громадянська війна.
20. Боротьба за воз'єднання Української держави, за її суверенітет (1667-1676 рр.).
21. Антиукраїнська політика російського царизму. Посилення централізаторсько-шовіністичних тенденцій в др. пол. XVIII ст.
22. Антифеодальна боротьба селянства України: опришки, гайдамаччина і Коліївщина.
23. Іван Мазепа та його роль в історії України.
24. Вхідження Північного Причорномор'я і Правобережної України до складу Росії.
25. Ліквідація царизмом Гетьманщини і Запорізької Січі. Втрата українським народом останніх залишків автономії.
26. Політичне і соціально-економічне становище українських земель у складі Австро-Угорської імперії в XIX – поч. XX ст.

27. Суспільно-політичний рух у Західній Україні. «Руська трійця», «Просвіта», НТ ім. Т.Шевченка.
28. Революційні події 1848-1849 рр. на західноукраїнських землях.
29. Політичне і соціально-економічне становище українських земель у складі Російської імперії в другій половині XIX- поч. XX ст.
30. Реформи царського уряду 60-70-х рр. XIX ст. та їх вплив на соціально-економічне становище в Україні.
31. Національний гніт російського царату та суспільно-політичні рухи в Україні: декабристський рух, Кирило-Мефодіївське братство.
32. Українські землі в роки Першої Російської революції (1905-1907рр.) і світової війни (1914-1918 рр.).
33. Лютнева (1917 р.) революція в Росії та її вплив на Україну.
34. Утворення і діяльність Української Центральної Ради (УЦР).
35. Політична ситуація в Україні в кінці 1917 на поч. 1918 рр.
36. Українське питання на переговорах у Бресті. Відновлення влади УЦР.
37. Австро-німецький окупаційний режим в Україні. Розпуск УЦР.
38. Гетьманський режим П. Скоропадського: його внутрішня і зовнішня політика.
39. Внутрішня і зовнішня політика Директорії і Радянської влади. Посилення громадянської війни в Україні.
40. Білогвардійські окупаційні режими в Україні: їх цілі і сутність.
41. Польсько-українська війна 1918-1919 рр.
42. ЗУНР: її внутрішня і зовнішня політика. Історичне значення Акту Злуки УНР та ЗУНР.
43. Уроки та причини поразки української революції 1917-1920 рр.
44. Утвердження Радянської влади в Україні.
45. Політичне та соціально-економічне становище України після завершення революції та громадянської війни.
46. Відбудова народного господарства на основі НЕПу.
47. Україна в складі СРСР. Обмеження суверенітету.
48. Національна політика в УСРР. Українізація: її суть і наслідки.
49. Індустріалізація в Україні: хід і наслідки.
50. Утвердження колгоспної системи: хід і наслідки.
51. Політичні репресії в Україні в 30-х роках XX ст., утвердження тоталітарного режиму.
52. Політичне і соціально-економічне становище українських земель у складі Польщі, Румунії, Чехословаччини в 20-30-х роках XX ст.
53. Україна в європейській політиці на початку Другої світової війни.
54. Початок Другої світової війни. Вхід Західної України до складу СРСР і УРСР.

55. Соціально-економічний та культурний розвиток західноукраїнських земель в 1939-1941 рр.

56. Початок Великої Вітчизняної війни. Оборонні бої на території України влітку і восени 1941 р.

57. Сутність і цілі фашистського окупаційного режиму в Україні.

58. Рух Опору на території України (радянський партизанський рух, підпільні організації, ОУН-УПА).

59. Визволення території України від німецько-фашистських загарбників.

60. Наслідки Другої світової і Великої Вітчизняної війни для України.

61. Відбудова і розвиток господарства України в післявоєнний період (1945-1955 рр.).

62. Військово-політична обстановка в Західній Україні в др. пол. 40-х років. Завершення радянзації західноукраїнських земель.

63. Операція «Вісла» та її наслідки.

64. Україна в умовах десталінізації (1953-1964 рр.).

65. Соціально-економічний розвиток України в середині 60-80-х років ХХ ст. Наростання кризових явищ.

66. Суспільно-політичне і духовне життя в Україні в 60-70-х рр. ХХ ст. Рух дисидентів в Україні.

67. Особливості перебудовних процесів в Україні. Розвиток демократизації і гласності. Створення політичних партій і громадських організацій.

68. Початок державного відродження України. Декларація про Державний суверенітет України.

69. Проголошення України незалежною державою. Референдум і вибори Президента України.

70. Шляхи розбудови Української держави: здобутки, проблеми, пошуки.

71. Економічна криза в Україні та її наслідки.

72. Проголошення Конституції 1996 року.

73. Українська еміграція та взаємини з нею.

74. Україна на міжнародній арені.

75. Підсумки і уроки існування незалежної України.

## 5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бунатян К. П. Давнє населення України / К. П. Бунатян. – К., 2003.
2. Відейко М. Ю. Україна від Трипілля до Русі / М. Ю. Відейко. – К.: Кріон, 2010.
3. Грушевський М. С. Очерк истории украинского народа / М. С. Грушевський. – К.: Либідь, 1990.
4. Грушевський М. С. Нарис історії Київської землі від смерті Ярослава до кінця XIV сторіччя / М. С. Грушевський. – К., 1991.
5. Грушевський М. С. Ілюстрована історія України / М. С. Грушевський. – К., 1992.
6. Докашенко В. М., Докашенко Г. П. Історія рідного краю. Донеччина: люди-духовність-довкілля / В. М. Докашенко, Г. П. Докашенко. – Горлівка, 2012.
7. Дорошенко Д. І. Нарис історії України / Д. І. Дорошенко. – Львів: Світ, 1991.
8. Зайцев Ю. Історія України / Ю. Зайцев. – Львів: Світ, 2003.
9. Крип'якевич І. Історія України / І. Крип'якевич. – К.: Просвіта, 1992.
10. Курас І. Ф. Політична історія України (у 6-ти т.) / І. Ф. Курас. – К.: Генеза, 2002.
11. Кульчицький С. В. Українська революція: 2004 / С. В. Кульчицький. – К.: Наукова думка, 2005.
12. Король В. Ю. Історія України. Документи, матеріали / В. Ю. Король. – К.: Академія, 2002.
13. Ланович Б. Д. Економічна історія України. Підручник / Б. Д. Ланович та ін. – К.: Либідь, 2004.
14. Лещинський Л. Є. Міжнародні відносини України: історія і сучасність / Л. Є. Лещинський. – Ч. 1. – Львів, 2002.
15. Литвин В. М. Історія України. Навч.-методич. посібник для семін. занять / В. М. Литвин. – К.: Либідь, 2006.
16. Овсій І. О. Зовнішня політика України / І. О. Овсій. – К.: Либідь, 2000.
17. Полонська-Василенко Н. Історія України (у 2-х т.) / Н. Полонська-Василенко. – К.: Либідь, 1993.
18. Пономарьов А. П. Етнічність та етнічна історія України / А. П. Пономарьов. – К.: Либідь, 1996.
19. Смолій В. А. Історія України та її державності / В. А. Смолій. – Львів: Світ, 2005.
20. Сливка Ю. Історія України / Ю. Сливка. – Львів: Світ, 2003.
21. Слюсаренко А. Г. Україна в XX столітті / А. Г. Слюсаренко. – К.: Вища школа, 2000.
22. Слюсаренко А. Г. Новітня історія України / А. Г. Слюсаренко. – К.: Вища школа, 2000.
23. Семененко В. І. Історія України / В. І. Семененко. – Харків, 2000.



24. Семененко В. І. Історія України з прадавніх часів до сьогодення / В. І. Семененко, Л. О. Радченко. – Харків: Торсінг, 2000.

25. Україна: хронологія розвитку / О. О. Григор'єва, О. І. Ємельяненко, М. І. Мацола та ін. – Том 1-4. – К.: КРІОН, 2009.

## **ЗМІНИ ТА ДОПОВНЕННЯ**

Програму перезатверджено на засіданні Відбіркової комісії Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»  
Протокол № 5 від 11 березня 2021 р.

Голова Відбіркової комісії

\_\_\_\_\_

Є. М. Беліцька